

Spørsmål 144 (2023) fra Rune Fortun (V): Vedlikehold av bevaringsverdige bygg i privat eie

Til: Kommunedirektøren
Fra: Rune Fortun (V)

Dato: 24.10.2023
Saksnr: 23/00858-145
Deres ref:

I Drammen har vi en del bygg i privat eie som er bevaringsverdige i forskjellig grad. Dessverre blir en andel av disse byggene ikke vedlikeholdt i tilstrekkelig grad, slik at bevaringsverdige bygg forfaller. Gjennom byggesaksforskriften (§ 19 - 5) er kommunen gitt myndighet til å pålegge eier om å utbedre forfall eller skader på bygg med høy bevaringsverdi.

Har kommunedirektøren noen form for oversikt over bygg med høy bevaringsverdi i privat eie og den vedlikeholdsmessige tilstandsgraden på disse byggene?

Hvilke skritt ser kommunedirektøren at kan gjennomføres for å sikre at disse byggene vedlikeholdes i tilstrekkelig grad. Hvilke muligheter anser kommunedirektøren at kommunen har for at vedlikehold gjennomføres frivillig, og hvilke muligheter finnes for å innføre sanksjoner dersom nødvendig vedlikehold ikke gjennomføres frivillig?

Svar

Kommunen har mulighet til å kreve sikring, men bestemmelsen det vises til er generelt lite brukt på landsbasis, og det er ikke tidligere gitt pålegg etter bestemmelsen i kommunen. For at bestemmelsen skal komme til anvendelse må det blant annet påvises et klart forfall og bygget må ha høy bevaringsverdi. Det kan med andre ord ikke gis pålegg om utbedring for alle tilfeller der bygget ikke er vedlikeholdt. Bestemmelsen gir heller ikke grunnlag for å kreve oppgradering av bygget, men det kan kreves at bygget utbedres til forsvarlig vedlikeholdsstandard.

Det er i utgangspunktet eier som på eget initiativ vedlikeholder og tar var på kulturminnene. Kommunen/Byggesak mottar årlig rundt 200 henvendelser og søknader om tiltak som i en eller annen grad berører kulturmiljøet. Dette kan være alt fra mindre tiltak som oppføring av skilt, til større renovering og/eller utvidelse av bygningsmassen. Et fåtall av sakene omhandler helt eller delvis rivning.

Erfaringene viser at utvikling av eiendommer med verneverdig bebyggelse i hovedsak skjer på byggets og vernets premisser, i kombinasjon med eiers ønsker om bruk av bygget. Dette sammenfaller med undersøkelser utført av kulturminneutvalget, som viser at eiere oppfatter minnene som verdifulle og viser vilje til å ivareta byggene.

Kommunedirektør

Politisk sekretariat

Organisasjonsnummer
921234554

Postadresse
Postboks 7500
3008 DRAMMEN

Besøksadresse

Telefon +4732040000
kommunepost@drammen.kommune.no

Det er gode erfaringer med strategien «vern gjennom bruk». Kulturminner som er i bruk, er ofte i bedre stand enn kulturminner som står ubrukt. Næringsdrift i kulturminner kan i seg selv danne et økonomisk grunnlag for at eieren kan ta vare på kulturminnet.

For å tilrettelegge for vern gjennom bruk er det viktig at det gis forutsigbarhet gjennom tydelige rammer i planverket. Samtidig er det viktig at det legges til rette for samarbeid og god dialog med eier, der det tenkes løsningsorientert om type bruk, tekniske krav og mulighet for inngrep, dersom dette bidrar til fortsatt bruk av kulturminnet.